

Βρυξέλλες, 17.3.2015
COM(2015) 127 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έκθεση του 2015 για τα εμπόδια στο εμπόριο και στις επενδύσεις

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έκθεση του 2015 για τα εμπόδια στο εμπόριο και στις επενδύσεις

1) Εισαγωγή

Η έκθεση του 2015 σχετικά με τα εμπόδια στο εμπόριο και στις επενδύσεις (EEEE) αφορά την αντιμετώπιση ορισμένων από τα κύρια εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στις αγορές των **έξι στρατηγικών οικονομικών εταίρων της ΕΕ¹**, δηλ. της **Κίνας**, της **Ινδίας**, της **Ιαπωνίας**, της **Mercosur (Βραζιλία/ Αργεντινή)**, της **Ρωσίας** και των **Ηνωμένων Πολιτειών (ΗΠΑ)**. Κύριος στόχος της είναι να βελτιωθεί η ευαισθητοποίηση των σημαντικότερων περιοριστικών εμπορικών εμποδίων και να επιβεβαιωθεί η σημασία της αντιμετώπισης των εμποδίων αυτών με επικεντρωμένες και συντονισμένες ενέργειες.

Ενώ η EEEE επικεντρώνεται στις «**προτεραιότητες μεταξύ των προτεραιοτήτων**», η Επιτροπή δημοσιεύει επίσης τακτικά «**έκθεση σχετικά με τα μέτρα που ενδέχεται να είναι περιοριστικά για το εμπόριο**» — ή «**έκθεση παρακολούθησης του προστατευτισμού**» — η οποία παρέχει πιο λεπτομερή επισκόπηση των εμποδίων στο εμπόριο και τις επενδύσεις σε ένα ευρύτερο σύνολο τρίτων χωρών². Συνεπώς, η EEEE και η «έκθεση παρακολούθησης του προστατευτισμού» αλληλοσυμπληρώνονται.

Η παρούσα πέμπτη έκδοση της EEEE παρουσιάζει κατ' αρχάς επισκόπηση των εμπορικών και επενδυτικών διαπραγματεύσεων της ΕΕ (μέρος 2) που βρίσκονται σε εξέλιξη· στη συνέχεια παρουσιάζονται τα βασικά εμπορικά και επενδυτικά εμπόδια που διατηρούνταν από τους στρατηγικούς οικονομικούς εταίρους της ΕΕ το 2014 (μέρος 3)· και καταλήγει με κεφάλαιο (μέρος 4) στο οποίο περιγράφονται οι διάφορες στρατηγικές που έχουν αναπτυχθεί από την ΕΕ για την αντιμετώπιση αυτών των περιπτώσεων.

2) Δημιουργία εμπορικών και επενδυτικών ευκαιριών - διαπραγματεύσεις της ΕΕ σε εξέλιξη

Για να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες εμπορικών συναλλαγών και επενδύσεων, η ΕΕ επιδιώκει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαπραγματεύσεων με πολυμερή, πλειομερή και διμερή διάσταση. Η δυναμική που δημιουργείται από το διαπραγματευτικό πλαίσιο μπορεί επίσης να συμβάλει στην εξάλειψη των μακροχρόνιων εμπορικών εμποδίων.

¹ Όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «*Εμπόριο, ανάπτυξη και παγκόσμιες υποθέσεις*», http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/november/tradoc_146955.pdf

² Η ενδέκατη σχετική έκθεση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/november/tradoc_152872.pdf

Όσον αφορά το **πολυμερές** πρόγραμμα διαπραγματεύσεων, είναι δυνατόν να επιλυθούν σύντομα τα προβλήματα που εκκρεμούν από τη «**δέσμη του Μπαλί**» του **Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)** – κυρίως εκείνα που αφορούν τη συμφωνία για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Αυτό ανοίγει τον δρόμο για την πλήρη εφαρμογή αυτής της πρώτης παγκόσμιας εμπορικής συμφωνίας υπό την αιγίδα του ΠΟΕ. Στο **πλειομερές** επίπεδο, οι διαπραγματεύσεις για **συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (TISA)** προχωρούν σταθερά. Είναι δυνατόν να επιτευχθεί σύντομα συμφωνία σχετικά με την επέκταση του καταλόγου των προϊόντων της **συμφωνίας για την τεχνολογία των πληροφοριών (ITA)**. Εντωμεταξύ, τον Ιούλιο του 2014, η ΕΕ και 13 άλλα μέλη του ΠΟΕ άρχισαν διαπραγματεύσεις για την απελευθέρωση του παγκόσμιου εμπορίου περιβαλλοντικών αγαθών. Αυτή η πλειομερής «**πρωτοβουλία για τα οικολογικά αγαθά**» αποσκοπεί στην εξάλειψη των εμποδίων στο εμπόριο και στις επενδύσεις όσον αφορά τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τις τεχνολογίες που συμβάλλουν στη βελτίωση του περιβάλλοντός μας.

Παράλληλα, η ΕΕ συνεχίζει το φιλόδοξο πρόγραμμα **διμερών** διαπραγματεύσεων με σκοπό να ενισχύσει την εμπορική και επενδυτική θέση της σε ορισμένες αγορές τρίτων χωρών. Ειδικότερα, οι διαπραγματεύσεις με τις **ΗΠΑ** για μια **διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων (TTIP)** αποτελεί βασική προτεραιότητα. Μια μακρόπνοη και φιλόδοξη συμφωνία TTIP, η οποία θα περιλαμβάνει αυστηρούς κανόνες όσον αφορά την κανονιστική συνεργασία και την κανονιστική συνοχή, όχι μόνο θα επιτρέψει την κατάργηση των τελωνειακών δασμών, αλλά και θα συμβάλλει στη μείωση του κόστους που σχετίζεται με τα μη δασμολογικά εμπόδια (ΜΔΕ).

Τον Δεκέμβριο του 2014 η ΕΕ και η **Ιαπωνία** ολοκλήρωσαν την όγδοη συνεδρίαση τεχνικών συνομιλιών που πραγματοποίησαν για να προωθήσουν τη συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) ΕΕ-Ιαπωνίας. Με τις εν λόγω διαπραγματεύσεις η ΕΕ επιδιώκει να αντιμετωπίσει ορισμένα ζητήματα που επηρεάζουν τις επιχειρήσεις της ΕΕ, ιδίως τους δασμούς, τα μη δασμολογικά εμπόδια και την ανεπαρκή πρόσβαση στην ιαπωνική αγορά δημοσίων συμβάσεων.

Κατά τη 16η διάσκεψη κορυφής ΕΕ-Κίνας που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο τον Νοεμβρίου του 2013, η ΕΕ και η **Κίνα** ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις σχετικά με ολοκληρωμένη **επενδυτική συμφωνία** η οποία αναμένεται να είναι προς όφελος και των δύο πλευρών, εξασφαλίζοντας ότι οι αγορές θα είναι ανοικτές στις επενδύσεις και προς τις δύο κατευθύνσεις.

Τον Μάρτιο του 2014 η ΕΕ και η **Μιανμάρ/Βιρμανία** ξεκίνησε διαπραγματεύσεις για επενδυτική συμφωνία.

Η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών της ΕΕ με τη **Σιγκαπούρη** μονογραφήθηκε, κατά το μεγαλύτερο μέρος της, τον Σεπτέμβριο του 2013, παρά το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις στον τομέα της προστασίας των επενδύσεων ολοκληρώθηκαν μόλις τον Οκτώβριο του 2014. Η εμπορική συμφωνία με το **Περού** και την **Κολομβία** εφαρμόζεται προσωρινά στο Περού από την 1η Μαρτίου 2013 και στην Κολομβία από την 1η Αυγούστου 2013. Οι

διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν επίσης τον Ιούλιο του 2014 για την προσχώρηση του **Ισημερινού** στη συμφωνία με την Κολομβία και το Περού, ενώ διατηρούνται οι επαφές για να διερευνηθεί η δυνατότητα ενσωμάτωσης της **Βολιβίας** σε αυτή την εμπορική συμφωνία.

Η διάσκεψη κορυφής ΕΕ-Καναδά, στις 26 Σεπτεμβρίου 2014 στην Οτάβα, αποτέλεσε το τέλος των διαπραγματεύσεων για την **εμπορική συμφωνία ΕΕ-Καναδά (CETA)**. Η συμφωνία αναμένεται να εξαλείψει πάνω από το 99 % των δασμών μεταξύ των δύο οικονομιών και θα δημιουργηθούν έτσι σημαντικές νέες ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά για τις υπηρεσίες και τις επενδύσεις.

Στις 27 Ιουνίου 2014 η **Γεωργία** και η **Μολδαβία** υπέγραψαν συμφωνίες σύνδεσης με την ΕΕ, οι οποίες περιλαμβάνουν σφαιρικές και σε βάθος ζώνες ελευθέρων συναλλαγών (DCFTA). Οι συμφωνίες εφαρμόζονται προσωρινά από την 1η Σεπτεμβρίου 2014. Στις 27 Ιουνίου 2014 η **Ουκρανία** υπέγραψε επίσης μια DCFTA, ενώ τα υπόλοιπα μέρη της συμφωνίας σύνδεσης (ΣΣ) δεν είχαν ακόμη υπογραφεί στις 21 Μαρτίου 2014. Μετά την υπογραφή των πολιτικών διατάξεων της ΣΣ, η ΕΕ παραχώρησε μονομερώς αυτόνομα εμπορικά μέτρα στις 23 Απριλίου 2014, επισπεύδοντας το μέρος της DCFTA που αφορά τη μείωση των δασμών, προς όφελος της Ουκρανίας. Τα αυτόνομα εμπορικά μέτρα παρατάθηκαν έως το τέλος του 2015, ενώ η έναρξη ισχύος της DCFTA αναβλήθηκε για την 1η Ιανουαρίου 2016.

Επιπλέον, η ΕΕ διεξάγει διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) με πολλές άλλες τρίτες χώρες και περιφέρειες, ιδίως τη **Mercosur**, την **Ινδία**, τη **Μαλαισία**, το **Βιετνάμ** και το **Μαρόκο**.

3) Τρέχουσα κατάσταση των βασικών εμποδίων στο εμπόριο και στις επενδύσεις που διατηρούνται από τους από τους στρατηγικούς εταίρους της ΕΕ το 2014

α) Βραζιλία/Αργεντινή

- 1) Στον τομέα των επενδύσεων, αν και η Βραζιλία γενικά δεν κάνει διάκριση μεταξύ ξένων και εθνικών κεφαλαίων, ορισμένοι τομείς -ιδίως των μέσων ενημέρωσης και των επικοινωνιών, της αεροπορίας, των μεταφορών και της εξόρυξης- υπόκεινται σε περιορισμούς όσον αφορά την **ιδιοκτησία από ξένους υπηκόους**.
- 2) Οι **φόροι που εισάγουν διακρίσεις και οι επιδοτήσεις** εγχώριων παραγωγών στη Βραζιλία είναι σημαντικό ζήτημα σε πολλούς τομείς. Ειδικότερα, η (επαν)εισαγωγή του προγράμματος «**Reintegra**», στο πλαίσιο του οποίου παρέχονται επιδοτήσεις των εξαγωγών, προκαλεί ανησυχία. Επιπλέον, η χορήγηση από τη Βραζιλία **επιδοτούμενων δανείων ή επιχορηγήσεων υπό την προϋπόθεση της εκπλήρωσης απαιτήσεων τοπικού περιεχομένου** παραμένει προβληματική. Όσον αφορά τα φορολογικά μέτρα, η ΕΕ ζήτησε στις 19 Δεκεμβρίου 2013, διαβουλεύσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ σχετικά με τα **φορολογικά πλεονεκτήματα που εισάγουν διακρίσεις και τα οποία χορηγεί η**

Βραζιλία όσον αφορά τα αυτοκίνητα, τα ηλεκτρονικά είδη, τα αυτοματοποιημένα μηχανήματα για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση και άλλα σχετικά προϊόντα που κατασκευάζονται στη Βραζιλία και πληρούν ορισμένες απαιτήσεις τοπικού περιεχομένου. Επιπλέον, η Βραζιλία παρέχει φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό μορφή αφορολόγητων αγορών κεφαλαιουχικών αγαθών και εισροών, στις εγχώριες επιχειρήσεις που εξάγουν τουλάχιστον το 50 % της παραγωγής τους. Κατόπιν ανεπιτυχών διαβουλεύσεων με τη Βραζιλία το 2014, η ΕΕ ζήτησε, στις 18 Νοεμβρίου 2014, τη σύσταση επιτροπής επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ. Στις 17 Δεκεμβρίου 2014 ο ΠΟΕ συγκρότησε επιτροπή για να αποφασίσει σχετικά με το ζήτημα.

- 3) Με τον καθορισμό προτιμησιακών περιθωρίων για ορισμένα εθνικά προϊόντα σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, η **Βραζιλία θέσπισε μέτρα που νοθεύουν ακόμη περισσότερο τους όρους για τη συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς.** Τα μέτρα καθορίζουν περιθώρια που κυμαίνονται από 8 % έως 25 % και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων.

- 4) Στον τομέα των **υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων** έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, αν και ανεπαρκής, όσον αφορά τις **εισαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων, χοιρινού και βοείου κρέατος από την ΕΕ στη Βραζιλία.** Η αρμόδια βραζιλιανή αρχή εκτελεί 3 έως 5 ελέγχους ετησίως και έχει ξεκινήσει τους ελέγχους σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά οι εκκρεμότητες σχετικά με 50 αιτήσεις που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη εξακολουθούν να αποτελούν το κύριο μέλημα. Συνολικά, στη Βραζιλία υπάρχουν ακόμη μακροχρόνιες, επαχθείς και απρόβλεπτες υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές διαδικασίες για την έγκριση των εισαγωγών από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το 2014 η Βραζιλία ανακοίνωσε νέα νομοθεσία και η ΕΕ υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εισαγωγής. Η Βραζιλία αποτελεί σημαντική εναλλακτική αγορά, μετά την απαγόρευση από τη Ρωσία, των εισαγωγών από την ΕΕ γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

Όσον αφορά ορισμένους περιορισμούς στις εισαγωγές βοείου κρέατος από την ΕΕ σε σχέση με τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών (ΣΕΒ), η **Βραζιλία έχει αλλάξει τις απαιτήσεις εισαγωγής, αλλά δεν τις έχει ακόμη ευθυγραμμίσει πλήρως με το διεθνές πρότυπο του Παγκόσμιος Οργανισμός για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ).**

- 5) Στην **Αργεντινή** η απαίτηση συμπλήρωσης «προγενέστερης ένορκης βεβαίωσης του εισαγωγέα (DJAI)» για όλες τις εισαγωγές παραμένει σημαντικό ζήτημα. Στις 15 Ιανουαρίου 2015 το δευτεροβάθμιο όργανο επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ αποφάσισε σχετικά με τη διαφορά για την DJAI, καθώς και για ορισμένα άλλα ανεπίσημα μέτρα περιορισμού των εισαγωγών, όπως τις απαιτήσεις εξισορρόπησης των εισαγωγών. Το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο επιβεβαίωσε την προηγούμενη απόφαση της ειδικής ομάδας, σύμφωνα με την οποία η διαχείριση της DJAI από την Αργεντινή παραβιάζει τη νομοθεσία του ΠΟΕ.

- 6) Επιπλέον, η **Αργεντινή** εξακολουθεί να εφαρμόζει αυστηρούς **περιορισμούς στη μεταφορά συναλλάγματος, μερισμάτων και δικαιωμάτων εκμετάλλευσης.** Μάλιστα

η κατάσταση επιδεινώνεται λόγω της αυξανόμενης ανεπάρκειας αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος. Για τη μεταφορά και τον εντοπισμό των πληρωμών δημιουργήθηκε ένα νέο όργανο αποτελούμενο από εκπροσώπους διαφόρων αρχών, συμπεριλαμβανομένης της Κεντρικής Τράπεζας.

- 7) Τέλος, η **Αργεντινή** χρησιμοποίησε την εσωτερική φορολογία για να ρυθμίσει τις εισαγωγές αυτοκινήτων, σκαφών, αεροπλάνων και μοτοσικλετών της ανώτατης κατηγορίας, επιβάλλοντας ποσοστό **«φόρου πολυτελείας»** έως και 50 % πάνω από ένα συγκεκριμένο όριο αξίας. Ο φόρος αφορά τα αυτοκίνητα ανώτερης κατηγορίας και, επομένως, τα εισαγόμενα μοντέλα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι τα εγχώρια μοντέλα.

β) Κίνα

- 8) Η Κίνα, εφαρμόζει **σημαντικούς περιορισμούς στις ξένες επενδύσεις**. Ειδικότερα, η Κίνα θα πρέπει να ανοίξει τους τομείς που είναι κλειστοί στις άμεσες ξένες επενδύσεις (FDI) ή υπόκεινται σε απαιτήσεις κοινής επιχείρησης, μεταξύ άλλων στην περίπτωση που η κινεζική πλειοψηφική συμμετοχή αποτελεί προϋπόθεση. Η Κίνα θα πρέπει επίσης να καταργήσει άλλους περιορισμούς, όπως οι **απαιτήσεις όσον αφορά τη μεταφορά τεχνολογίας** και το **τοπικό περιεχόμενο**, καθώς και τις διοικητικές προεγκρίσεις. Η **επιδότηση** των εγχώριων παραγωγών, και ιδίως των κρατικών επιχειρήσεων, αποτελεί επίσης σημαντικό εμπόδιο για τις επενδύσεις στην Κίνα.

Η Κίνα έχει λάβει μονομερώς ορισμένα μέτρα σχετικά με τις επενδύσεις. Τον Νοέμβριο του 2014 η Επιτροπή πρότεινε την **επανεξέταση του καταλόγου ξένων επενδύσεων** και την κατάργηση ορισμένων περιορισμών. Παρόλο που η επανεξέταση είναι ευπρόσδεκτη, το περιορισμένο νέο άνοιγμα τομέων και το κλείσιμο άλλων σε αυτό το σχέδιο είναι απογοητευτικά. Οι μεταρρυθμίσεις που ανακοινώθηκαν στην **πρότυπη ζώνη ελεύθερων συναλλαγών στη Σαγκάη (SFTZ)** δεν έχουν υλοποιηθεί με την κατάλληλη ταχύτητα. Ο «αρνητικός κατάλογος» της πρότυπης ζώνης ελεύθερων συναλλαγών στη Σαγκάη (που περιλαμβάνει όλους τους τομείς στους οποίους οι ξένες επενδύσεις υπόκεινται σε περιορισμούς, επομένως σε όλους τους άλλους τομείς που δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν επιτρέπονται οι επενδύσεις) επανεξετάστηκε τον Ιούλιο του 2014. Παρόλο που λίγοι περιορισμοί στις ξένες επενδύσεις έχουν χαλαρώσει για ορισμένους τομείς, οι εταιρείες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολλά σημαντικά εμπόδια όσον αφορά τις ξένες επενδύσεις στη ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Αυτή η κατάσταση θα παρακολουθείται επίσης ύστερα από πρόσφατη ανακοίνωση των κινεζικών αρχών να ανοίξουν νέες FTZ.

- 9) Στον τομέα των **δημόσιων συμβάσεων**, η ΕΕ εξακολουθεί να ενθαρρύνει την Κίνα να προσχωρήσει στη συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών (GPA) το συντομότερο δυνατό και να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με τη GPA. Τον Ιανουάριο του 2015 η Κίνα υπέβαλε αναθεωρημένη προσφορά GPA· η ΕΕ χαιρετίζει την πρόοδο όσον αφορά την κάλυψη σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, αλλά χρειάζονται

ακόμη περαιτέρω σημαντικές βελτιώσεις, ιδίως όσον αφορά την κάλυψη των κρατικών επιχειρήσεων.

- 10) Στην **Κίνα** εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά προβλήματα όσον αφορά τον σεβασμό των **δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ)**. Το θέμα αυτό περιλαμβάνει την καταχώριση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και των υποδειγμάτων χρησιμότητας χαμηλής ποιότητας και των εμπορικών σημάτων των οποίων η κατάθεση έγινε με κακή πίστη, καθώς και τις μακροχρόνιες διαδικασίες καταχώρισης και την επαχθή διαδικασία για την επικύρωση των αλλοδαπών εγγράφων. Επιπλέον, η προστασία από τις διοικητικές, δικαστικές και τελωνειακές αρχές όσον αφορά τις παραβιάσεις των ΔΔΙ εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής. Επίσης, υπάρχει ακόμη μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με την προστασία των εμπορικών απορρήτων, τα οποία -σύμφωνα με αναφορές -συχνά πρέπει να κοινοποιούνται στις κινεζικές αρχές/εταιρείες.
- 11) Η **Κίνα** εξακολουθεί να πιστεύει ότι **μόνον οι τεχνολογίες ασφάλειας των πληροφοριών που αναπτύσσονται στην Κίνα πρέπει να θεωρούνται «ασφαλείς»** και χρησιμοποιεί τον όρο «εθνική ασφάλεια» με πολύ ευρύτερη έννοια απ' ό τι συνηθίζεται διεθνώς. Αυτό αποτελεί τεράστιο εμπόδιο για τις ξένες εταιρείες, οι οποίες ανταγωνίζονται για εμπορικές εφαρμογές στον τομέα των ΤΠ. Επιπλέον, οι **ξένες εταιρείες εξακολουθούν να παρεμποδίζονται από τη συμμετοχή σε οργανισμούς τυποποίησης σχετικά με την ασφάλεια.**
- 12) Οι εταιρείες της ΕΕ αντιμετωπίζουν πολλά **υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά (ΥΦΥ) μέτρα κατά τις εισαγωγές στην Κίνα.** Η υφιστάμενη απαγόρευση των εισαγωγών βοείου και πρόβειου κρέατος από την ΕΕ θα πρέπει να καταργηθεί. Επιπλέον, θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα διεθνή πρότυπα, για παράδειγμα όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων και την υγεία των ζώων.
- 13) Η ΕΕ εκφράζει επίσης την ανησυχία της σχετικά με τα **εμπόδια στην πρόσβαση στην κινεζική αγορά στον τομέα της υγείας και στον τομέα των καλλυντικών.** Όσον αφορά τα **ιατροτεχνολογικά προϊόντα** και τα **φαρμακευτικά προϊόντα**, το νέο κανονιστικό σύστημα θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τα διεθνή πρότυπα και τις πρακτικές σε θέματα όπως οι κλινικές δοκιμές και οι απαιτήσεις καταχώρισης. Όσον αφορά τα **καλλυντικά προϊόντα**, η διαδικασία καταχώρισης για τα νέα καλλυντικά προϊόντα θα πρέπει να βελτιωθεί και να περιοριστεί σε συστατικά με υψηλότερο κίνδυνο. Η επισήμανση των καλλυντικών με αυτοκόλλητες ετικέτες θα πρέπει να επιτρέπεται και οι κανονισμοί για τις δοκιμές θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τα διεθνή πρότυπα.

γ) **Ινδία**

- 14) Στην **Ινδία**, οι εταιρείες της ΕΕ εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν **σημαντικά εμπόδια πρόσβασης στην αγορά στους τομείς των ΤΠ και των ηλεκτρονικών αγαθών.** Δεν σημειώθηκε καμία σημαντική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή της **πολιτικής για την προτιμησιακή πρόσβαση στην αγορά ηλεκτρονικών αγαθών εγχώριας**

κατασκευής στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, για λόγους ασφάλειας, μετά την αναστολή από την Ινδία το 2013 της πολιτικής αυτής και του ρητού αποκλεισμού της εφαρμογής της στις δημόσιες συμβάσεις. Η Ινδία υποστηρίζει ότι δεν υπόκειται στους περιορισμούς του ΠΟΕ (ιδίως στη συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις στην οποία η Ινδία δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος). Η Ινδία αναμένεται να ανακοινώσει σύντομα τα κριτήρια προστιθέμενης αξίας στο πρόγραμμά της για τις δημόσιες συμβάσεις.

Από τις 3 Ιανουαρίου 2014 η **καταχώριση 15 κατηγοριών προϊόντων ΤΠ και ηλεκτρονικών καταναλωτικών προϊόντων** έγινε υποχρεωτική στην Ινδία. Η υποχρέωση αυτή επεκτάθηκε σε 15 επιπλέον προϊόντα με διάταγμα που δημοσιεύτηκε στις 8 Νοεμβρίου 2014. Η εφαρμογή στη χώρα των υποχρεωτικών δοκιμών και της πιστοποίησης των στοιχείων δικτύου τηλεπικοινωνιών μετατέθηκε για την 1η Απριλίου 2015. Επειδή ένα σημαντικό μέρος αυτών των προϊόντων εισάγονται στην αγορά της Ινδίας, τα μέτρα αυτά μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά το εμπόριο.

- 15) Εντωμεταξύ, εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα με την εφαρμογή του **ινδικού συστήματος πιστοποίησης [Ινδικό Γραφείο Προτύπων (BIS)] για εισαγόμενα και εξαγόμενα ελαστικά**. Οι κύριες ανησυχίες είναι τα τέλη που χρεώνονται ανά ελαστικό, οι μακροχρόνιες διαδικασίες, οι επιθεωρήσεις του εργοστασίου και οι απαιτούμενες τραπεζικές εγγυήσεις.
- 16) Από τον Αύγουστο του 2013 η **Ινδία** έχει τροποποιήσει την ερμηνεία και την εφαρμογή των **κανονισμών για τα πρότυπα ασφάλειας των τροφίμων του 2011 όσον αφορά την επισήμανση και τη συσκευασία**, με την έγκριση πιο περιοριστικής προσέγγισης για τη χρήση αυτοκόλλητων ετικετών στις συσκευασίες, δημιουργώντας έτσι σοβαρή διαταραχή στο εμπόριο των τροφίμων. Γενικότερα, η Ινδία επέκτεινε πρόσφατα τα συστήματα επισήμανσης με περιοριστικό τρόπο σε πολλούς τομείς (π.χ. καλλυντικά, ιατροτεχνολογικά προϊόντα, ΤΠΕ).
- 17) Κατά τη διάρκεια του 2014 η Ινδία θέσπισε πολλά μέτρα που επηρεάζουν τον τομέα των **καλλυντικών**, σε θέματα όπως η επισήμανση, οι δοκιμές σε ζώα και οι απαιτήσεις καταχώρισης για τα εισαγόμενα προϊόντα. Όσον αφορά την **επισήμανση**, τον Ιούλιο του 2014, η Ινδία δημοσίευσε απαιτήσεις επισήμανσης για προϊόντα φυτικής και μη φυτικής προέλευσης. Επιπλέον, η Ινδία θέσπισε **απαγόρευση των δοκιμών σε ζώα** για καλλυντικά κατά τρόπο που θα μπορούσε να οδηγήσει στην πράξη σε απαγόρευση των διαδεδομένων και αναντικατάστατο συστατικών που εξακολουθούν να εξαρτώνται από τα δεδομένα δοκιμών σε ζώα όταν δεν υπάρχει εναλλακτική μέθοδος.

δ) Ιαπωνία

- 18) Από την αρχή των **διαπραγματεύσεων για σφαιρική ζώνη ελευθέρων συναλλαγών**, οι συζητήσεις σχετικά με τα **μη δασμολογικά εμπόδια** συνεχίστηκαν. Για ορισμένα από τα εμπόδια αυτά (π.χ. βιολογικά τρόφιμα, αδειοδότηση χονδρικής πώλησης αλκοολούχων ποτών) η Ιαπωνία έχει ήδη συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά την προπαρασκευαστική φάση πριν από την έναρξη των διαπραγματεύσεων για τη

ΣΕΣ. Για ορισμένα άλλα εμπόδια, για τα οποία η Ιαπωνία δεσμεύτηκε να αναλάβει δράση κατά το πρώτο έτος των διαπραγματεύσεων, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος (π.χ. για τα φάρμακα, τα πρόσθετα τροφίμων, το βόειο κρέας, τις διαδικασίες έγκρισης των ιατροτεχνολογικών προϊόντων).

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα ανεπίλυτα ζητήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν πριν από το τέλος των διαπραγματεύσεων. Εκτός από τον κατάλογο που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της διερευνητικής διαδικασίας, η ΕΕ υπέβαλε στην Ιαπωνία, τον Δεκέμβριο του 2014, έναν δεύτερο κατάλογο μη δασμολογικών φραγμών, ο οποίος περιλαμβάνει κυρίως πολλά εκκρεμή υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά ζητήματα. Οι συζητήσεις σχετικά με τον εν λόγω δεύτερο κατάλογο είναι ακόμη σε εξέλιξη με την Ιαπωνία και στόχος της ΕΕ είναι να επιτευχθεί έγκαιρη και ουσιαστική πρόοδος. Οι διαπραγματεύσεις καλύπτουν επίσης άλλους τομείς στους οποίους οι επιχειρήσεις της ΕΕ αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ιαπωνία, όπως για παράδειγμα οι δημόσιες συμβάσεις (συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων).

ε) **ΗΠΑ**

- 19) Η ΕΕ εξακολουθεί να ανησυχεί για τους περιορισμούς **«Buy American»** στον **τομέα των δημόσιων συμβάσεων των ΗΠΑ**. Οι εν λόγω περιορισμοί εξακολουθούν να καλύπτουν μεγάλο μέρος των δημόσιων συμβάσεων στις ΗΠΑ, κρατώντας ένα σημαντικό μέρος των δημόσιων συμβάσεων για τοπικά προϊόντα και υπηρεσίες και αποκλείοντας τις αλλοδαπές επιχειρήσεις από τους διαγωνισμούς. Είναι σαφές ότι η σημαντική πρόοδος στον τομέα αυτό αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων για την ΤΤΙΡ. Ειδικότερα, θα είναι σημαντικό να διασφαλιστεί καλύτερη πρόσβαση της ΕΕ στις δημόσιες συμβάσεις στις ΗΠΑ σε επίπεδο κατώτερο του ομοσπονδιακού.
- 20) Οι δυσκολίες για την προστασία των **δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας** -ιδίως των **γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ σχετικά με τρόφιμα και ποτά** (ιδίως στους τομείς του οίνου, του τυριού και του κρέατος)- στις **ΗΠΑ** αποτελούν πηγή μεγάλης απογοήτευσης για τους παραγωγούς της ΕΕ. Οι **διαπραγματεύσεις για την ΤΤΙΡ** που βρίσκονται σε εξέλιξη παρέχουν μια σημαντική ευκαιρία για την επίτευξη καλύτερης προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ στις ΗΠΑ.
- 21) Στις **ΗΠΑ** εξακολουθούν να υφίστανται πολυάριθμα εμπόδια στον τομέα των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων. Στην ΕΕ εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ανησυχίες σχετικά με τους περιορισμούς των εισαγωγών από τις ΗΠΑ για το κρέας αιγοπροβάτων, καθώς και τα προϊόντα αυγών. Επιπλέον, οι αιτήσεις της ΕΕ να εξάγει προϊόντα ζωικής προέλευσης, όπως βόειο κρέας, γαλακτοκομικά προϊόντα, ζώντα δίδυμα μαλάκια, καθώς και φυτικά προϊόντα όπως μήλα και αχλάδια, αντιμετωπίζουν μεγάλες καθυστερήσεις. Και στον τομέα αυτό οι διαπραγματεύσεις για την ΤΤΙΡ μπορούν να προσφέρουν την ευκαιρία να σημειωθεί πρόοδος στην επίλυση αυτών των προβλημάτων.

στ) **Ρωσία**

- 22) **Η Ρωσία δεν εφάρμοσε σωστά τους παγιοποιημένους δασμούς ΠΟΕ** για πολλά προϊόντα, μεταξύ των οποίων το χαρτί, οι ηλεκτρικές οικιακές συσκευές και τα αγροτικά προϊόντα, όπως το φοινικέλαιο. Στις 31 Οκτωβρίου 2014 η ΕΕ ζήτησε διαβουλεύσεις, στο πλαίσιο του μηχανισμού επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ.
- 23) **Η νέα ρωσική νομοθεσία σχετικά με τον τρόπο αποθήκευσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** (ομοσπονδιακός νόμος 242), που υπεγράφη από τον Πρόεδρο κ. Πούτιν στις 21 Ιουλίου 2014, προβλέπει ότι όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των ρώσων πολιτών αποθηκεύονται και υφίστανται επεξεργασία στη Ρωσία, χωρίς να προβλέπονται εξαιρέσεις για εμπορικά δεδομένα. Αυτές οι γενικευμένες απαιτήσεις όσον αφορά τον τοπικό εξυπηρετητή, χωρίς εξαίρεση για εμπορικά δεδομένα, είναι δυσανάλογες και μπορούν να έχει αρνητικές συνέπειες στην ψηφιακή οικονομία στο σύνολό της. Ειδικότερα, αυτό δημιουργεί σημαντικό εμπόδιο για τους ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και την ανάπτυξη διασυνοριακής αγοράς του υπολογιστικού νέφους. Κατά την άποψη της ΕΕ, οι εν λόγω απαιτήσεις θέσης αποθήκευσης θα πρέπει μάλλον να περιοριστούν σε συγκεκριμένες, εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. μόνο σε περίπτωση που δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διαφορετικά η ασφάλεια των δεδομένων/της ιδιωτικής ζωής) και πρέπει να είναι πλήρως συμβατές με τις σχετικές διατάξεις του δικαίου του ΠΟΕ.
- 24) **Στον τομέα των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά προβλήματα με τη Ρωσία.** Στις 8 Απριλίου 2014 η ΕΕ ζήτησε, στο πλαίσιο του μηχανισμού επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ, διαβουλεύσεις με τη Ρωσία όσον αφορά περιορισμούς στις εισαγωγές ζώων χοίρων, χοιρινού κρέατος και ορισμένων προϊόντων χοίρων καταγωγής ΕΕ, λόγω της εμφάνισης αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε ορισμένες περιοχές στη Λιθουανία και την Πολωνία κοντά στα σύνορα με τη Λευκορωσία. Οι διαβουλεύσεις δεν κατέληξαν σε κανένα αποτέλεσμα και, στις 22 Ιουλίου 2014, συστάθηκε επιτροπή επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ. Η απαγόρευση των εξαγωγών πατάτας και άλλων φυτών εξακολουθεί να ισχύει από την 1η Ιουλίου 2013, ενώ νέα θέματα αφορούν μεταξύ άλλων την απαγόρευση τριμμάτων βοείου κρέατος από την ΕΕ από τις 27 Ιουνίου 2014, την απαγόρευση φρούτων και λαχανικών από την Πολωνία (κυρίως μήλα), η οποία θεσπίστηκε την 1η Αυγούστου 2014 και την απαγόρευση των εισαγωγών ζωοτροφών με βάση το κρέας, τα εντόσθια και το λίπος από την ΕΕ από τις 22 Οκτωβρίου 2014.
- 25) Στις 7 Αυγούστου 2014 η Ρωσία αποφάσισε την **απαγόρευση για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα** που προέρχονται από ορισμένες χώρες -μεταξύ των οποίων και τα κράτη μέλη της ΕΕ- οι οποίες έχουν θεσπίσει **κυρώσεις** κατά της Ρωσίας στο πλαίσιο της κατάστασης στην Ουκρανία. Τα προϊόντα αυτά καλύπτουν σχεδόν όλα τα προϊόντα με βάση το κρέας (βόειο κρέας, χοιρινό κρέας, πουλερικά και ορισμένα παρασκευασμένα προϊόντα με βάση το κρέας), το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα φρούτα και τα λαχανικά, καθώς και τα ψάρια και τα μαλακόστρακα. Ορισμένα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα έχουν επίσης απαγορευτεί.

- 26) Στον τομέα των **τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο**, οι οικονομικοί φορείς της ΕΕ εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολυάριθμα οριζόντια και τομεακά εμπόδια λόγω **επαχθών τεχνικών κανονισμών** που ορίζουν συχνά **υπερβολικές απαιτήσεις πιστοποίησης και διαπίστωσης της συμμόρφωσης**. Σε πολλές περιπτώσεις οι τεχνικοί κανονισμοί, που εγκρίνονται πλέον από την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση, δεν είναι συμβατοί με τα διεθνή πρότυπα. Σημαντικά παραδείγματα υπερβολικά επαχθών τεχνικών κανόνων που θέσπισε η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση είναι ο τεχνικός κανονισμός για την ασφάλεια των καταναλωτικών αγαθών και των αγαθών που προορίζονται για παιδιά και εφήβους (μεταξύ άλλων αφορούν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, είδη ένδυσης και υπόδησης) και το σχέδιο τεχνικού κανονισμού για την ασφάλεια των αλκοολούχων προϊόντων.
- 27) Η Ρωσία ενέκρινε πρόγραμμα επιδότησης το οποίο περιλαμβάνει **επιδότησεις στους παραγωγούς εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης και αγροτικών μηχανημάτων**. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει επιδοτήσεις για κατασκευαστές και αγοραστές αγροτικών μηχανημάτων υπό **ορισμένες προϋποθέσεις ως προς το τοπικό περιεχόμενο**. Αυτό είναι επιζήμιο για τους εξαγωγείς αγροτικών μηχανημάτων (ιδίως θεριζοαλωνιστικών μηχανών) από την ΕΕ που έχουν έντονο ενδιαφέρον για την αγορά της Ρωσίας.
- 28) Στις 14 Μαΐου 2013 η Ευρασιατική Οικονομική Επιτροπή επέβαλε **δασμούς αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές των ελαφρών επαγγελματικών οχημάτων** από τη Γερμανία και την Ιταλία. Συνέπεια του μέτρου αυτού, που είχε ως αποτέλεσμα απαγορευτικά υψηλό δασμό, ήταν να σταματήσουν σχεδόν οι εξαγωγές ελαφρών επαγγελματικών οχημάτων από την ΕΕ προς τη Ρωσία. Τα μέτρα αντιντάμπινγκ θα εφαρμοστούν για 5 έτη και θα αφορούν εξαγωγές της ΕΕ ύψους περίπου 180 εκατ. ευρώ. Η παρουσία πολλών εταιρειών από την ΕΕ μειώθηκε δραματικά σε αυτό το τμήμα της αγοράς στη Ρωσία. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επίλυσης των διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ και συστάθηκε ειδική ομάδα στις 20 Οκτωβρίου 2014.

4) Διάφορα εργαλεία για την αντιμετώπιση των εμποδίων στο εμπόριο και τις επενδύσεις

α) Διαπραγματεύσεις ΣΕΣ σε εξέλιξη

Η ΕΕ συμμετέχει σε διαπραγματεύσεις ΣΕΣ με τέσσερις από τους έξι στρατηγικούς οικονομικούς εταίρους, καθώς και στις επενδυτικές διαπραγματεύσεις με την Κίνα. Αν και η πρόοδος στις διαπραγματεύσεις με την Ινδία και τη Mercosur ήταν ανεπαρκής, η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στη σύναψη φιλόδοξων συμφωνιών. Οι διαπραγματεύσεις της TTIP

και της ΕΕ-Ιαπωνίας για συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών προχωρούν με σταθερό ρυθμό. Οι διμερείς συνομιλίες με ορισμένες άλλες χώρες και περιφέρειες είναι επίσης σε εξέλιξη, όπως περιγράφεται στην επισκόπηση στο τμήμα 2 ανωτέρω.

Παρά τις βελτιωμένες προοπτικές για πλήρη εφαρμογή της «δέσμης του Μπαλί» του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) στο εγγύς μέλλον και την ποικιλία των πολλά υποσχόμενων σε εξέλιξη πολυμερών διαπραγματεύσεων, οι διμερείς διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών αποτελούν ολοένα και πιο σημαντικό μέσο για την αντιμετώπιση ειδικών μέτρων που διαταράσσουν το εμπόριο σε σημαντικές αγορές τρίτων χωρών. Οι διαπραγματεύσεις TTIP με τις ΗΠΑ έχουν ιδιαίτερα σημαντική στρατηγική διάσταση, επειδή μια συνολική συμφωνία με αυστηρούς κανόνες μπορεί όχι μόνο να τονώσει το εμπόριο μεταξύ των μερών, αλλά και να δημιουργήσει ένα καινοτόμο μοντέλο για την κανονιστική σύγκλιση και να ορίσει ένα παγκόσμιο πρότυπο. Μια φιλόδοξη συμφωνία με τις ΗΠΑ θα μπορούσε, ως εκ τούτου, να εδραιώσει και να αναπτύξει περαιτέρω τον ηγετικό ρυθμιστικό ρόλο της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο.

Για να αντιμετωπίσει τα μακροχρόνια εμπόδια στις βασικές αγορές, η ΕΕ βασίζεται όχι μόνο στο μοντέλο TTIP αλλά και στις συνομιλίες για συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών. Για τον σκοπό αυτό ακολουθεί, όπως στην περίπτωση της Ιαπωνίας, όπου οι διαπραγματεύσεις βασίζονται σε ολοκληρωμένη προσέγγιση με στόχο την κατάργηση ευρύτερου φάσματος των εμποδίων μη δασμολογικού χαρακτήρα. Η στρατηγική αυτή έχει ήδη δώσει συγκεκριμένα αποτελέσματα κατά τις σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις και θα μπορούσε να αποτελέσει ελπιδοφόρο μοντέλο για τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις ΣΕΣ.

Οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών έχουν επίσης το πλεονέκτημα ότι επιτρέπουν να αντιμετωπιστούν πολλά σημαντικά εμπόδια ταυτόχρονα και να ξεπεραστούν οι υπάρχοντες κανόνες του διεθνούς εμπορίου, όπου αυτό είναι δυνατόν. Οι εν λόγω συμφωνίες μπορούν να συμβάλουν στην αποφυγή της εμφάνισης νέων εμποδίων.

Ωστόσο, οι προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες έχουν επίσης περιορισμούς. Η διαπραγμάτευση και η εφαρμογή αυτών των συμφωνιών απαιτεί χρόνο και η αναγκαία ισορροπία των παραχωρήσεων συνεπάγεται ότι όλα τα εμπόδια δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αμέσως.

β) Εφαρμογή και επιβολή των υφιστάμενων συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών

Όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή, η ΕΕ εξακολουθεί να εργάζεται για την πλήρη εφαρμογή όλων των συμφωνιών που έχουν συναφθεί. Για να εξασφαλιστεί ότι οι εμπορικές ευκαιρίες που δημιουργούνται μέσω των διαπραγματεύσεων μετατρέπονται σε πραγματικές εμπορικές ροές επιτόπου, η ΕΕ ανέπτυξε, μεταξύ άλλων, τη στρατηγική πρόσβασης στην αγορά, με την οποία παρακολουθεί την τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί από τρίτα μέρη. Η διαπραγμάτευση και η ατζέντα για την επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ είναι, επομένως, συμπληρωματικές.

Η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών της ΕΕ με τη Νότια Κορέα, που άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου 2011, αποτελεί καλό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η εφαρμογή της προτιμησιακής εμπορικής συμφωνίας μπορεί να ελέγχεται αποτελεσματικά. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τις διατάξεις περί συνεργασίας που θεσπίζονται στο παράρτημα «Χημικά προϊόντα» της ΣΕΣ, η Κορέα και η ΕΕ μπορούν να αποσαφηνίσουν διάφορα θέματα που συνδέονται με τη νέα κορεατική νομοθεσία «K-REACH» στις συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας «χημικά προϊόντα» που συστάθηκε με τη ΣΕΣ. Ομοίως, οι συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας για τα φαρμακευτικά προϊόντα/ιατροτεχνολογικά προϊόντα στο πλαίσιο της ΣΕΣ επέτρεψαν την ορθή υλοποίηση των ειδικών δεσμεύσεων που συμφωνήθηκαν μεταξύ και των δύο πλευρών στους τομείς αυτούς. Η προσέγγιση αυτή, η οποία έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου με την Κολομβία και το Περού και με την Κεντρική Αμερική, μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο πρότυπο για την ανάπτυξη της προσέγγισης εφαρμογής για τις μελλοντικές συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών.

γ) Διαδικασίες επίλυσης των διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ

Τα μέτρα επιβολής του ΠΟΕ εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό εργαλείο επιβολής όπου αυτό είναι απαραίτητο και σκόπιμο. Η ΕΕ εξακολουθεί να χρησιμοποιεί συχνά τις διαδικασίες επίλυσης των διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ. Το 2014 η ΕΕ κίνησε τρεις νέες διαδικασίες επίλυσης των διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ κατά της Ρωσίας, καθώς και μία διαδικασία κατά των ΗΠΑ σχετικά με επιδοτήσεις που χορηγήθηκαν στην *Boeing*.

Ορισμένες άλλες διαδικασίες διευθέτησης διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ, που κινήθηκαν από την ΕΕ πριν από το 2014 είναι ακόμη σε εξέλιξη. Για παράδειγμα, στις 17 Δεκεμβρίου 2014, συστάθηκε ειδική ομάδα του ΠΟΕ για την υπόθεση κατά της Βραζιλίας σχετικά με τα φορολογικά πλεονεκτήματα για τους εγχώριους παραγωγούς αυτοκινήτων, ηλεκτρονικών ειδών και αυτοματοποιημένων μηχανημάτων.

Οι διαδικασίες διευθέτησης διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ είναι το καλύτερο μέσο όταν τα άλλα μέσα επιβολής αποδεικνύονται ανεπαρκή. Αν και οι διαδικασίες αυτές απαιτούν πολύ χρόνο, προσφέρουν τη δυνατότητα της αντιμετώπισης σημαντικών εμποδίων με συστηματικότερο τρόπο και της επίτευξης ασφάλειας δικαίου μακροπρόθεσμα. Ένα σημαντικό παράδειγμα επιτυχούς διαδικασίας που κινήθηκε από την ΕΕ αφορά τους περιορισμούς στις εξαγωγές της Κίνας για τις σπάνιες γαίες. Τον Ιανουάριο του 2015 η Κίνα αποφάσισε να καταργήσει τις εξαγωγικές ποσοτώσεις.

δ) Επιτροπές του ΠΟΕ

Η ΕΕ είναι ένα από τα πλέον δραστήρια μέλη του ΠΟΕ στις επιτροπές ΤΕΕ και ΥΦΠ. Οι συνεδριάσεις των επιτροπών ΤΕΕ και ΥΦΠ στη Γενεύη είναι αποτελεσματικά μέσα για την προβολή των ανησυχιών της ΕΕ σχετικά με τους τεχνικούς κανονισμούς και τα αδικαιολόγητα μέτρα που θεσπίζουν άλλα μέλη του ΠΟΕ, καθώς και για την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και τη δημιουργία συμμαχιών με άλλα μέλη του ΠΟΕ που επηρεάζονται από τα μέτρα.

Η προδραστική προσέγγιση της ΕΕ δεν περιορίζεται στις επιτροπές ΤΕΕ και ΥΦΠ, αλλά επεκτείνεται σε όλες τις άλλες επιτροπές του ΠΟΕ και ιδίως εκείνες που ασχολούνται με τις διαδικασίες χορήγησης αδειών εισαγωγής, τα επενδυτικά μέτρα στον τομέα του εμπορίου (TRIMS) και τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα (SCM).

ε) Διεθνείς σύνοδοι κορυφής

Τέλος, οι διεθνείς σύνοδοι κορυφής τόσο σε διμερές όσο και σε πολυμερές επίπεδο, στις οποίες συμμετέχουν η ΕΕ και/ή τα κράτη μέλη της, έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία κατά τα τελευταία έτη και θα πρέπει να θεωρηθούν ως ένα σημαντικό μέσο για την αντιμετώπιση ειδικών εμποδίων στο εμπόριο και στις επενδύσεις. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συνέρχονται συχνότερα για να συζητήσουν σημαντικές διεθνείς οικονομικές προκλήσεις που συχνά δεν μπορούν να εξεταστούν ανεξάρτητα από ορισμένες βασικές εμπορικές ανησυχίες. Οι συνεδριάσεις σε σύνθεση G20 παρέχουν καλές ευκαιρίες από αυτή την άποψη. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας των συνόδων κορυφής της ΕΕ με τη συμμετοχή της ΥΕ/ΑΕ³, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα εμπόδια στο εμπόριο και τις επενδύσεις, στα οποία δίνει προτεραιότητα η παρούσα έκθεση.

5) Συμπεράσματα

Η παρούσα πέμπτη έκδοση της ΕΕΕΕ καθιστά σαφές ακόμη μια φορά ότι οι στρατηγικοί εταίροι μας διατηρούν διάφορα σημαντικά εμπόδια στο εμπόριο και στις επενδύσεις, τα οποία συχνά είναι δύσκολο να εξαλειφθούν. Στη σημερινή δύσκολη γενική οικονομική κατάσταση, όπου επικρατούν οικονομική αβεβαιότητα και σοβαρές πολιτικές εντάσεις, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος πολλά από τα εμπόδια αυτά να εξακολουθήσουν να υπάρχουν και να δημιουργηθούν νέα εμπόδια, σε βάρος όλων.

Η μεγαλύτερη αποφασιστικότητα σε πολιτικό επίπεδο καθώς και η ενισχυμένη και ενεργός εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την πρόσβαση στην αγορά είναι, συνεπώς, πολύ σημαντικοί παράγοντες για τις προσπάθειες της ΕΕ για την εξάλειψη των εμποδίων. Η συνδυασμένη χρήση των διάφορων μέσων, λαμβάνοντας υπόψη το συγκεκριμένο πλαίσιο του κάθε εμποδίου και τις προοπτικές εξάλειψής του, θα δώσει τη δυνατότητα να επιτευχθούν τα καλύτερα αποτελέσματα.

³Υπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής